Ч. 237 (11.488). Львів, вівторок 23. жовтня 1928. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Харчові труднощі на Україні.

Львів, 22. жовтня 1928.

В пресі стрічаємо тепер дуже богато всяких заміток та інформацій про голод на Радянській Україні. Голоду в буквальному розумінні того слова там ще нема, але нині вже всім: і радянській владі і партії і цілій радянській суспільности відомо, що він можливий і що звільна наближається. Вже тепер судорожно реагують там на далекий подих того страхіття, тієї невмолимої потвори, що приносить страшні спустошення і муки населенню. І хоч ця потвора ще далеко, але вже відчувають інстиктово холодний дотик її кістяних рук і робітники і селяни. З нею борються, хочуть її відігнати, відсунути: і влада і партія. Та чи усунуть, чи проженуть, чи витримають у боротьбі з нею? — Не знати!

Свого часу писали ми про те, що минулого (господарського) року було на Україні і в цілому СРСР дуже круто з хлібом. На передновок треба було обмежувати харчові вимоги населення, треба було і на хлібній Україні вводити карткову систему на разовий хліб, а ужиткування білого обмежити спершу тільки до шпиталів а потім ще й до недужих і в приватних помешканнях. Цьогорічний великий недорід наслідком елементарних нещасть (вередлива і шкідлива для посівів зима, весняна посуха) спричинив те, що вже тепер треба вводити в систему харчування надзвичайні засоби ощадности навіть на Україні. Колиж зважимо, що минулий господарський рік, хоч і був середнім щодо врожаю, то всеж пройшов дуже важко і що влада стягала хліб при допомові примусових і репресивних засобів, то цей рік при недороді, при усуненні репресивних засобів у процесі хлібозаготовки на основі постанови XV. зїзду партії, мусить бути в своїх перспективах дуже сумний. Практика дотеперішньої заготовки хліба доказує, що селяни, не всі, а ті, які мають можливий збір, з продажею хліба не спішаться, бо взагалі його продавати не хочуть. Вони бояться голоду. До того вони ще й мстяться на владі за минулорічні репресивні засоби. Хліб кудись, як кажуть, щезає.

Та щоби не бути голословним, даймо в тій справі голос авторитетному представникові КП(б)У. Ще 3. жовтня виголосив теперішній секретар КП(б)У (отже фактичний диктатор Рад. України) Станіслав Косіор у Харкові на одному великому комуністичному зібранні дуже замітну промову на ці теми.

„По всьому нашому Союзі — каже Косіор — в цілому хлібозаготівлі нібн йдуть гаразд. Чимало ознак говорить про те, що ті труднощі, що їх мали ми цього року переборюються. **Та якщо взяти Україну окремо, то я сказав би, що у нас справа з хлібозаготівлями нині трохи тяжча, ніж по інших місцях Союзу.** Ми повинні були через недорід виконати величезну роботу щодо довозу насіння і його заготівлі. Цієї роботи ми в основному не виконали. Але у нас ще в дуже тяжкому стані промислові центри й органи постачання. І нині завдання в тому, щоб випрямити становище з постачанням промислових центрів. **Я повинен сказати, що нині за головний центр ми вважати не можемо, бо становище з хлібними запасами тосі лишається ще тяжким. Основні райони Союзу, в яких цього року маємо врожай гарний, лише вступають у кампанію. Звідси висновок, що ми повинні самі собі допомогти й підтягтися. У нас заготівлі йдуть не гаразд. Уже передостання пятиденка спричинила певні побоювання. Остання пятиденка зменшує хлібозахотівлі з 3 і пів міл. до 3 міл. пудів. Хлібозаготовчий апарат, після скасування надзвичайних заходів, ще не розбуркався й сподівається на те, що хліб сам буде надходити. Треба буде гарненько кожній партійній організації, в тому числі й харківській серйозно вивчити причини загаяння темпу заготівель і негайно їх посилити, лишаючись при цьому цілком і повнотою на базі тих резолюцій, що їх ухвалили останні пленуми ЦК ВКП(б), про скасування надзвичайних заходів.** Водночас із хлібозаготівлями ми маємо деякі труднощі і в галузі податкової роботи. Тут припущено чимало помилок. Цього року запроваджено велику серйозну податкову реформу, збільшено оподаткування заможніх шарів, встановлено експертне оподаткування. Ми фактично поклали всю податкову роботу на фінансовий апарат, а самі схопилися тоді лише, коли виявився ряд помилок, ряд хиб у оподаткуванні, коли де-не-де середняка оподатковували експертним податком. **Ці помилки треба виправити, бо правильне застосовання сільгосподатку має величезне політичне значіння".**

Отже справа стоїть зле. Справа такого чи іншого оподаткування і його проведення має велике політичне значіння — це правда, але правда й те, що ще більше політичне значіння матиме в наслідках успішне або невдатне проведення хлібозаготовки при поважнім недороді. Косіор виразно підкреслює, що в тому відношенні Україна мусить собі сама давати раду, дарма, що тут недорід найбільший з усіх територій СРСР. Якіж дані на те, що вона дасть собі раду? Дані мінімальні. Навпаки, більше є даних, що дають негативну відповідь на це питання.

Про них говорить тойже Косіор у тій самій промові. Він каже дослівно:

„Ми маємо на селі досить загострене становище, звісно, не в тому розумінні, що нас покинув середняк, а в тому, що ми маємо нині нечувану активність куркульства, яке виступає проти нас, отверто посідає цілком контр-революційну позицію. Глитайство намагається використати кожну щілину, куди тільки можна пролізти, щоб підірвати нашу роботу. Ото-ж боротьба йде отверто й дуже гострою формою. Звідси ми повинні зробити такий основний висновок: **нашій партії, особливо на Україні, де обставини особливо складні, де ми маємо справу з куркулем, значно культурнішим, ніж куркульство інших частин союзу, де цей куркуль має за собою певні кадри інтелігенції, — нам треба буде в десятеро посилити політичну активність і нашу організаційну роботу на селі серед основної маси селянства й особливо серед бідноти".** (Цитуємо за харківським „Комуністом" з 7-го жовтня ц. р.)

З того виходить, що українське село розбурхане, що воно кипить. Не тільки середняки, але й бідняки завели — видно — радянську владу в довірю. Вони не кермуються ні політичними ні ніякими іншими сентиментами у своїй тактиці відносно комуністів і радянської влади, а виключно власними чисто шкурними інтересами. І це зовсім природне явище. Український селянин все був індивідуалістом. Зрештою кожна людина мусить бути не тільки індивідуалістом але й егоїстом у випадку, коли загрожена її екзистенція. А даному випадку істнування українського селянина може бути загрожене голодом. Тому то він добровільно не дасть свого запасу хліба на те щоби ним рятувати перед голодом промислові осередки і завдяки такому альтруїзмові самому найтися в обіймах голодового марева.

Коли зважити, що рівночасно з невдатною хлібозаготовчою та податковою кампанією починається там ще й виборча кампанія до рад, то легко зрозуміти незвичайно важке положення рад. влади і партії в тій ситуації. Бо вжити при хлібозаготівлі репресивних засобів значить провалити для себе виборчу кампанію до рад і при тім не здобути стільки хліба (його позакопують), скільки необхідно передовсім для вдержання мінімальної харчової норми по більших містах і промислових осередках. А не вжити репресивних засобів — це значить теж не витягнути необхідної кількости хліба, але за те може надіятися на успішніше та спокійніше переведження виборів. На тому тлі помітні вже тепер серед комуністів значні непорозуміння. Є сильна група, що вимагає репресивних засобів при здійснюванні хлібозаготівель, але її пітягають теперішні парт. керманичі під троцькізм і осуджують як контрреволюційну. Саміж вони висувають одиноку раду на поборювання наростаючих труднощів, а саме: задержання при собі всякими можливими засобами бідняка і позискання середняка. Але як? — Балачкою, посиленням, як вони кажуть, звязків і політ. впливів партії на них. Одначе все те паліятивні і самообманчі засоби, що в таких делікатних справах як хліб до нічого путнього не доведуть. Тому то над Україною повисли чорні хмари. Їх комуністи розженуть хіба кривавими засобами, а що з того вийде — нині передбачити неможливо. Словом положення там важке і невиносиме, бо заноситься на голод. А голод не жарт.

Цепелін і політика.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 16. жовтня 1928.

I.

Гріх сказатиб, що тутешна, французька публика нібито дуже сумувала від учорашніх і передучорашніх звісток про труднощі „Графа Цепеліна" або від сьогоднішньої звістки про частинну невдачу цієї воздушної виправи. Ні, від того, що німецький воздушний корабель бився з важкими небезпеками, що з них він ледви-неледви вивинувся, тай що до пристані причалив він мало що скорше від доброго мореплавного корабля, в супереч усім самопевним надіям і рахункам німців, — від цього пересічний француз занадто вже не страдав. Правда, хоча злорадні уваги і можна було чути на кожному кроці, то на сторінки газет вони не попадалися. На таку „щирість" у виявлюванні справжніх почувань не можна числити у французів: вони нація за стара й занадто духово дисциплінована, щоб „розперізуватися" — хочби в словах, тай кидати в світ заяви й оцінки, які викликували би відразу у сторонніх. Почуття конвенціональної ввічливости і пристойности, вироблене століттями цивілізованого співжиття, двірського витончення й товариської стриманости, занадто тут глибоко вкорінене, щоб дозволити французькій пресі отверто й щиро висловити заздрість і злорадність супроти Цепелінівського підприємства і його невдач.

II.

Можна почування такі мати, одначе висловити їх прилюдно — зась. Бо це і непристойно, і могло би колись пімститися на нас самих, пошкодити нам самим. Що міжнародні договори — мишуці і що народи спекуються їх як тільки вони їм уже не під лад, знав це, і не від учора, кожний французький державний муж. Одначе щойно тільки німецький канцлер 2. серпня 1914 р. спромігся був на таку „щирість", що назвав обовязуючу міжнародню угоду про невтральність Бельгії „шматком паперу", який вільно роздерти, коли Німеччині це вигідне. Цей „шматок паперу", після словесної розперізаности і „щирости", так і приєсь до цісарської Німеччини і важко їй пошкодив між іншим також у американській громадській думці. Ні француз ні англієць до такої „щирости" не здатний: ні в приватному житті, ні — ще менше — в міжнародніх відносинах.

Нічого дивного, що можете перечитати всі французькі статті й відзиви, присвячені виправі Цепеліна, а не знайдете там ні словечка непристойного про цю виправу. Навпаки, знайдете там — і то в націоналістичних газетах не менше, а радше ще більше, ніж у інших — цілі вінки признань і похвал для німецької воздухоплавної техніки і її найновішого плоду — „Графа Цепеліна".

III.

Саме в цих признаннях і похвалах і політичний зміст, справжня суть французьких відзивів і міркувань про німецьке воздушне зусилля.

Версайський мир знищив цілу німецьку передвоєнну та воєнну авіяцію і поклав Німеччину, здавалося, поза рамками воздушного суперництва. Аж тут раптом: Цепелін, один, другий, третій. І доказ безперечного верховенства Німеччини в ділянці воздушних кораблів. Що це може колись некорисно відбитися конкуренцією французьким перевозовим підприємствам — це кінець кінців байдуже. Одначе не байдуже те, що німецьке воздухоплавство може через ніч перетворитися з мирного на воєнне і замість перевозови пасажирів і товарів служити — перевозови динаміту, бомб і убійчого газу над французькі міста і війська. Це не байдуже, і острах перед воєнними можливостями німецьких воздушних приладів живо пробивається поза слів і букв тутешніх газет о нагоді подвигу Цепеліна.

Малодушність — скажете? Дрібна заздрість супроти величних зусиль людського духа, удачних подвигів німецької техніки?

IV.

Ні! На жаль воно так, що коли два народи стоять у спорі між собою, то знарядцям дужання між ними буде все, що стоїть кожному до розпорядимости — будь воно технікою, будь природним земельним багатством, будь фізіольогічною дужістю, висловлюваною в родючости відноцтва, будь — очевидно! — воно осягненням воєнного мистецтва, будь воно навіть тим непомітним і невтаксованим засобом духового впливу й морального підбою, який виявляється в книжках, в літературі.

Все, до чиста все стається знаряддям політики, засобом суперництва, потенціялом війни — все, чим багата нація.

І література, сказано, є засобом, є зброєю в політичній боротьбі, в національній боротьбі між народами. Також література! Коли у світовій війні зілляне стала по стороні Франції два десятки народів і держав, по части навіть дуже далеких і здавалося, непричасних до французько-німецького спору, то велика пайка заслуги в цьому, заслуги у заокеанськім франкофільстві, лежала у французькій книзі — найбільше з усіх розповсюдженій і читаній по світі ... книзі, яка навіть далекого південного американця в'язала нитками духової солідарности з Францією. То були моральні підойми Франції, в прийшов момент, коли вони висловилися — в політичних актах.

V.

Все поміж двома національними соперниками є „політикою", в найширшому і найглибшому значінні цього слова. Так у руках поляків є політичним знаряддям польського душення з нашим племенем не тільки польська рушниця — польська соціальна диференціяція, а й польське письменство, дарма, що серед письменств Европи й світа воно займає місце де то не першорядне, але й не другорядне, а таки тільки третьорядне. Все таки воно служить Польщі — проти нас і на різні лади. Між іншим також на цей лад, що — сліпуючи наших провінціялів своїм буцім-то першоклясним блеском, воно затуплює їх національну відпорність, присипляє їх самоохоронну недовірчивість, одним словом, запутує їх у моральний полон — польський.

Все поміж національними противниками є політикою. І не кидати нам каменем на французів, що вони не можуть щирим серцем радуватися успіхами німецької воздушної техніки.

Закарпаття.

Чеська аграрна освітня організація.

Із закарпатських газет довідуємося, що чеська аграрна партія оснувала дня 7. жовтня ц. р. в Ужгороді „Народоосвітне Товариство" з метою ширення освіти „між карпаторуським народом, що стоїть на низькому культурному рівні". На установчих зборах цього товариства був предсідником д-р Едмунд Бачинський, а ціль і програму його представив празький редактор Петр. Після того вибрано управу в складі: Павло Федор („русин") — голова, Брандейс і Модрицький (чехи) — заступники, Кралік, Франціль і д-р Бреж — контрольори. Члени управи: Седлячек, Вопршалек, Гаєк, Рерих, Заіц, Лоскот, Піштяк, Гайни, Машата (чехи) і Жидівський, Бачинський, Бакоцій, Марко, Балів, Береганич („русини").

Таким чином в управі нового товариства є 14 чехів і 8 „русинів". Це товариство підготовано вже давно під девізою: Не треба ні „Просвіти" ні „Общества Духновича", зате треба оснувати чеське культурне товариство.

Після посвячення „Народнього Дому".

Орган посла Куртяка „Русскій Вѣстникъ", подаючи опис посвячення „Народнього Дому" в Ужгороді, намагається ослабити те велике враження, яке зробило на всіх це імпозантне національне свято, до чого служать йому всякі наклепи і звичайні видумки. Не маючи чим потішитися, радіє він з того, що один член бандерії нібито впав з коня, а дальше подає, що виголошені на святі промови не були нібито позбавлені політичних тенденцій, але це, мовляв, не диво, бож „Просвіта" сама оснувалася під егідою українського „самостійничества". Опісля той-же орган лепече щось про виступ деяких промовців „проти русского языка", хоч у цьому нема ні крихти правди. Не подобається йому й те, що в кінотеатрі „Просвіти" всі написи в українській мові (яку він називає „галицко-украинскимъ языкомъ"), кажучи, що такі слова, як „дія", „границя" й інші нашому народові незрозумілі! Одно признає „Р. В.", правда, з болем серця: що будинок „Народнього Дому" великий і дуже гарний, а кіно наскрізь сучасне. Добре, що признає хоч тільки.

Кріза книжкового ринку та засоби боротьби з нею.

(З нагоди свята „Жовтень — місяць української книжки".)

Книжковий ринок не тільки у нас, але й в інших країнах вже декілька років переживає крізу, яка повстала, як відомо, не стільки завдяки перепродукції книжки, скільки завдяки відупаду попиту на книжку з боку її споживачів.

За останній час різні краєві й навіть міжнародні конференції та зізди присвячують багато уваги як з'ясуванню причин цього явища, так і обміркуванню тих засобів, які моглиб підсилити інтерес до книжки серед широких кол громадянства.

Дослідники крізи книжкового ринку пояснюють це явище, головним чином, такими причинами: 1) пролетаризацією широких верств населення, 2) горячковим зростом кіно, радіо, спорту та різних забав; 3) значним поширенням періодичної преси; 4) зниженням духових інтересів у масі населення.

Щоб підійти до вирішення питання про те, в якій мірі кожна з цих причин може мати відношення й до нас, як споживачів української книжки, стає необхідним проаналізувати ці причини.

Нема сумніву в тому, що в богатьох країнах та частина населення, яка жиє на заробіток від інтелектуальної праці, знаходиться тепер в гірших матеріяльних умовах в порівнанні з довоєнною добою, а тому й змушена заводити економію на витратах, звязаних з задоволенням духових інтересів, а в першу чергу — на придбання книжок. Коли в такому стані перебуває т. зв. інтелігенція в країнах, де вона має можливість знайти собі працю відповідно до свого фаху, то що можна сказати про нашу інтелігенцію, яка в значній своїй частині примусово залишається безробітньою, а як що й знаходить собі працю, то нерідко одержує нижчу платню в порівнанні з працьовником, що належить до пануючої нації. Не в кращому матеріяльному стані перебуває у нас і та частина населення, яка жие з фізичної праці.

Але пролетаризація маси населення чомусь головно відбивається на книжковій торговлі, тоді як теж населення охоче витрачає значні кошти на кіно, установлення радіо та різні забави.

Нечуваний зріст кіно, радіо, захоплення молоді й дорослих спортом, танцями й всілякими забавами безперечно зле відбивається на книгарстві, і це не тільки тому, що населення витрачає тут ті кошти, які моглоб уділити на придбання книжок, а також тому, що у нього не залишається вже вільного часу на читання книжок.

Ніхто не стане заперечувати освітнього значіння кіна й радіо, але, на жаль, зміст фільмів, програм радіо часто-густо подають такий матеріял, який не має нічого спільного ні з освітніми, ні з естетичними завданнями.

Щодо спорту та гімнастики, то також ніхто не заперечує їх значіння, бо спортові й гімнастичні організації — напр. у нас сокільські, лугові й ін. — не тільки скріпляють фізичний стан населення, але й усвідомлюють його національно, проте захоплення спортом і гімнастикою нерідко веде до занедбання духових інтересів у тих осіб, що віддаються цим справам. Бодай самі такі організації занепокоєні послідовним — з року в рік — зменшенням числа читачів і випозичених книжок в бібліотеках, що обслуговують членів цих організацій. Так, напр., чеське товариство „Сокіл" в Празі VII вказує в свойому справозданні, що в 1923 р. т-во мало 4224 читачів, яким випозичено 11.200 книжок, а в 1926 р. було 2410 читачів і 7180 випозичених книжок.

Кольосальне поширення періодичної преси, яке помічаємо в чужих країнах, потягає за собою зменшення числа споживачів книжки, по-перше тому, що сучасні европейські, а особливо американські часописи, крім звичайного газетярського матеріялу, подають на своїх сторінках цілу низку віршів, оповідань, романів і науково-популярних статей, так що у споживача такого часопису вже не залишається вільної хвилини на читання книжки, по-друге, тому, що витрата на часописи (все більше й більш росте число осіб, які не задовольняються придбанням будь-якої одної газети, а купують щодня дві-три і більше газет) зменшує асигновку коштів цеї особи на придбання книжок.

Розуміється, у нас не може бути мови про те, що українські часописи перешкоджають поширенню української книжки, бо, по-перше, часописів у нас, можна сказати, як той кіт наплакав, та й ті, що видаються, ледви животіють — за недостатнім числом передплатників, по-друге, обсяг наших часописів остільки малий, що прочитання хочаб щоденного часопису „Діло" — від початку його аж до краю — відбере у читача не більш пів години часу. Нема вже чого казати про передплатників 2-х 3-х українських часописів, коли й на одну українську газету не спроможеться наш пересічний громадянин, який в той же час не зупиниться перед витратою значно більшої суми що-місячно на кіно чи інші забави.

І тут ми приходимо до останньої причини, яка дає себе в знаки особливо у нас, — це зниження духових інтересів. В бюджеті кожного пересічного громадянина знайдуться витрати на потреби другорядного значіння, і ці витрати вважає він нормальними, а в той-же час витрата декількох золотих щомісячно на придбання книжок набуває характер надзвичайної витрати.

Коли встановлено причини будь-якого соціяльного явища, то стає можливим цілковито або почасти паралізувати чинність цих причин.

Отже боротьба за матеріяльний добробут нашого народу стає черговим гаслом на сьогоднішній день, бо економічно слабий нарід не в силі підняти свою духову культуру на належну висоту. Далі, кіно й радіо повинні служити освітнім завданням і допомогати поширенню книжки. В цьому відношенні можнаб булоб запозичити приклад від деяких кіно в Чехословаччині, які підчас сеансів показують на екрані списки книжок, які слід прочитати на ту чи іншу тему, списки новин, що є в місцевій бібліотеці і т. д.

Щодо періодичної преси, то вона повинна уділяти більше уваги літературним справам взагалі й книжці зокрема, і в цьому відношенні слід побажати, щоб „Діло" відновило на своїх сторінках критично-бібліографічний огляд сучасної літератури.

Накінець, необхідно прищеплювати нашому громадянству любов і пошану до книжки, бо сучасне покоління справді втрачує любов до книжки. Чи багато серед нас відчує тепер всю красу й щирість „елегії до бібліотики", в якій стародавній наш бібльофіл Степан Яворський дає „останнє цілування" свойому найдорожчому сокровищу — книжкам: „Ідіть, мої книги, мої ви друзі, вас часто так тримав я в руках моїх! Моя ви сла-

МИХАЙЛО ПОСАЦЬКИЙ.

4)

Між пальмами Сицилії.

IV. Вихід на Етну.

Я в туристичнім клюбі в Палермо. Розповідаю, що хочу вийти на верх Етни. Чи це буде можливе? Чому би ні! Отже все умовлене і гроші за все звдалегідь заплачені. На мою увагу, що я не маю ніякої запоруки, що все дійсно буде так для мене зладжене, як каже умова, і що мене може стрінути якась неприємна несподіванка, відповів дотичний пан чемним тоном, властивим італійцеві: „Так з чужинцями не робиться". І тоді я йому повірив більше як не знати яким урядовим документам з печатками і підписами.

Минають дні. Я в Мессині, відомій нам з великого землетрусу ще добре перед війною; я в Таорміні, такій гарній, що для неї самої варто їхати до Сицилії. Вона славна також з добре збережених руїн грецького театру; я в кінці в Катанії, останній стації для того, що хоче дістатися на Етну.

Я знову в туристичнім клюбі в Катанії. Довідуюся, що тут вже все для мене приготоване на повідомлення з Палермо.

Від сина власника готелю, де я мешкав, випозичив наплечник, злагодив їду і напитки на два дні, приготовив теплу одіж і до дороги готов. Рано 5.30 автом до Нікольосі. Дорога тривала повних півтора години, без перестанку серпентиною в гору. В Нікольосі дорога кінчиться. Тут я зголосився до т. зв. „Саро Guido", себто до головного провідника, який також уже був заздалегідь повідомлений про мій приїзд, так, що на мули і провідника, який мене мав провадити, я довго не чекав. Коло восьмої години вирушили ми в дорогу, теб-то я, провідник і 16-літній хлопчик. Я мав для себе одного мула, а тамті оба ділилися другим мулом і сідали на переміну. Дуже мило вражало, як молодий хлопчина все віддавав першенство старшому провідникові. Робив він це не з доброго виховання, тільки з якогось вродженого такту. Аж коли добре змучився, тоді сідав на мула, а провідник ішов.

Дорога спочатку йшла серед піль покритих винницями і засіяних почасти збіжем. Згодом тоті управні поля минулися, а ми почали виїзжати в якісьліски, луги, гаї з невеличких дерев, кущів, якоїсь ніби лозини, акацій. Стежка була вузька, галузя все било по ногах, по руках і по голові. Скільки разів ми вїзжали в такий лісок, тішилися ми в надії, що хоча трохи зазнаємо холоду. Але де там! Ріжниця була така невелика, що спека була однаково нестерпна як на вітвертій дорозі. Сонце жарило так, що вбивало всяке життя. Листя повисло до землі, всюди смертна тиша, ніщо не ворухнеться, воздух якийсь густий, насичений вогнем, палив груди у нутрі. Здавалося, що всюди розлита огненна рідота, яку вдихуємо разом з воздухом. Небавком стало ще гірше. Ми віхали в сферу лави, яка походить від останнього вибуху в 1910 р. Завмерло всяке життя. Куди глянеш, — бронзове або чорне поле застиглої лави. Серед того і так сумного овиду сторчать, що хвилини фантастично, немов страховище скелі, утворені з хвиль пливучої колись назгодін лави. Німі вони, а так страшно на нас дивляться серед тої пустині і серед того моря світла. Тут гострі кінчасті шпилі світять у сонці, там у низці скель якісь буцім-то хідники, коридори, провалля; там знову знімається вверх грімко якийсь бовдур, а крізь нього світить сонце через діри і щілини; там щось загнулося, неначе гак і звисає над нашими головами; там вїзжаємо в якусь тріюмфальну браму; — і так все щось нового і око не знає, на чому спиниться і що оминути.

Спека невблагана. Зверха сонце пече так, що, здається, переходить через тіло т аксоти і розпалює жили; з долини від розпеченої лави віє жар, що запирає віддих. Нізвідки помилування. А ми все в гору та в гору. Нас — трьох людей і два мули; позатим ні животини, ніякого голосу. Оба провідники не говорять з собою нічого; часом обмінюються якимсь конечним словом, коли один з них має сідати на мула. Мені вряди-годи приходило на гадку, чи я при здорових змислах або чи не є це все який привид. Але ні!

(Продовження буде.)

ва, світ, краса моя! Щасливої дороги! Живіть тепер ви, розуми інших, і нектаром своїм вже інших напувайте. Книжки мої, моє життя скрашали ви, мені були добром і славою, ви — рай мій і моя любов, і радість, і утіха"...*). Цю любов до книжки слід прищеплювати ще в дитинстві, і тут незамінна роля припадає на долю родини й школи.

Ст. Сірополко.

* С. І. Маслов: Українська друкована книга XVI—XVIII вв. Київ, 1925.

Невдатна ініціятива.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 18. жовтня 1928.

Ініціятива марш. Дашинського скінчилася невдачею. Можна всілякo цю ініціятиву інтерпретувати, аби ослабити факт її невдачі, а проте факт фактом. Ми звертали в свій час увагу на велику обережність самого марш. Дашинського, з якою він приступав до діла: якто він застерігався, що ані з урядом у цій справі не порозумівався, ані теж сам жадної соймової більшости творити не гадає, а річ лише в усправненні (себто покращанні) соймової діяльности. Щойно нині видно, наскільки ці застереження були потрібні: вони ще раз доказали великий досвід цього старого польського політика, який звик рахуватися з можливістю ріжних несподіванок.

Несподіванкою у цьому випадку було становище того чинника, якому, здавалося, на успіху ініціятиви марш. Дашинського найбільше залежить: клюбу ББ, чи вірніше — уряду. Бо шукання способів „усправнення соймової діяльности", це по суті був лише шлях таки до витворення соймової більшости. Голови соймових клюбів, покликувані на нараду до маршалка сойму, отримали виказ усіх зголошених у соймі внесків (законопроєктів), полагоджених уже комісіями та неполагоджених, з тим, що цей список можуть доповнити ще тими внесками, які напевне підчас найближчої сесії зголосять. Переходячи з отсим виказом у руці почерзі всі важливіші законопроєкти, (кляcифікація важливости залежала би від голови клюбу, що той законопроєкт зголосив), присутні „сеніори" згори моглиб виснити, котрий із проєктів може рахувати на успіх, себто, які клюби у принципі згідні його підтримати. Це мало би для соймової праці велике значіння, бо внескодавці не бродилиб у темряві і доля внесків не булаб залежна від іноді цілком випадкового й несподіваного вислі- ду голосування; воно улекшилоб теж поодиноким клюбам приняти згори певну тактику. Про постійну соймову більшість тут ніби справді не було би мови, але ясно, що і з нарад над спорадичною більшістю при десятках поодиноких випадків, комбінації якоїсь тривкішої більшости могли виринути ґейби автоматично. Так, не зважаючи на застереження маршалка Дашинського, загально розуміли його ініціятиву і тому вона викликала таке величезне зацікавлення, яке — деяким польським публіцистам — казало глядіти на неї просто як на „переломовий момент у польському парляментаризмі післятравневого часу".

Тимчасом — нічогісінько з усього цього не вийшло. До подрібного розгляду наголовків важливих законопроєктів взагалі не прийшло. Ніяких більшостевих комбінацій взагалі ніхто й не порушив! Чому? Бо на перше засідання, яке моглоб цю працю розпочати, не рахуючи інавгураційного, яке мусіло бути обмежене до появи марш. Дашинського, — на це засідання зовсім не явився голова найчисленнішого соймового Клюбу полковн. Славек із Б. Б., який „за те" прислав „оправдання" того роду, що його клюб, мовляв, збереться напередодні відкриття сесії і „рішить", яку до якої справи прийме тактику. Іншими словами: на теперішніх нарадах голов клюбів не нам чого говорити! На таке „діктум" не осталося сказати нічо інше, як: „хай буде як бувало", висловити низку скептичних увваг на тему „гармонійної співпраці" уряду з соймом і розійтися у мінорному настрої, без назначення дати найближчих сходин...

І. К-н.

Ревізія діловодства в Народнім Домі.

Від кількох днів відбувається в Народньому Домі урядова ревізія книг і цілого діловодства. Ревізію переводить кількох фаховців під проводом радника воєвідства Пісарського. Що спричинило цю незвичайно скрупулятну ревізію та яка її ціль покищо не відомо, хоч на ту тему курсують найріжнородніші поголоски. Деякі більше менше поінформовані в тій справі чинники твердять, що ревізія не спрямована проти теперішнього комісаря Народнього Дому Бачинського, а має за завдання висвітлити деякі справи, що відносяться до господарки бувш. комісаря Черкавського.

Після подій у Гребеннім.

Рільний страйк у Гребеннім, як відомо, закінчений. Тривав він цілий тиждень і покінчився письменною уголою між страйкуючими з одного і власником фільварку кн. Сапегою з другого боку. Договір підписано в громадському уряді в присутности делегата інспекторату праці у Львові інж. Василишина і при співучасти двох делегатів союза професійних спілок зі Львова і Варшави. В часі страйку інтервеніювали у Гребеннім посли Українського Нац.-Демокр. Обєднання **д-р С. Біляк, І. Ліщинський і Кохан.** Пос. Кохан інтервеніював кілька разів, між іншим і в ДОК у Львові.

Ріжні вісти.

ЗІЗД ГАЛИЦЬКИХ АДВОКАТІВ.

Дня 20. жовтня в салі окр. карного суду відбувався зїзд адвокатів Галичини і тої части Шлеська, що належала до Австрії, скликаний з ініціятиви президії виділу Палати Адвокатів у Львові. Предсідником зїзду вибрали президента адв. палати д-ра Ґрека. До президії зїзду вибраний м. і. ген. д-р Горбачевський. Головний реферат виголосив д-р Дверніцький, який предложив такі резолюції:

Зїзд протестує проти дотеперішньої, ніяким правним приписом неоправданої практики обмежування адвокатів із Галичини і Теш. Шлеська у свободі поселюватися в бувш. російській займанщині.

Зїзд звертається до уряду і законодатних установ з просьбою і рішучим візванням запевнити адвокатам свобідне переселювання на терені цілої польської держави ще перед ухваленням одностайного статуту для адвокатури постановою шляхом закону вже на найближчій соймовій сесії цього змісту, що адвокати, які здобули право виконувати адвокатуру на основі обовязуючих приписів в одній із бувш. займанщин, мають право виконувати адвокатуру в цілій державі, а тим самим мають право свобідно переселюватись в цілій державі.

Резолюції принято. Утворено спец. пресову комісію, що її завданням буде в пресі обговорювати всі справи, звязані з ухвалами зїзду. До прес. комісії вибраний м. і. д-р Ганкевич.

СЕСІЯ ЕНАТУ.

„Дзєнь Польскі" подає: Марш. сенату Шимянський в інтервю сказав, що сесія сенату зачинається 10. листопада.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ В ЛОДЗІ.

В неділю на засіданні професоюзів відкликано ген. страйк волокнного промислу в Лодзі 22 голосами проти 12. В понеділок починається правильна праця.

ГУГЕНБЕРҐ ГОЛОВОЮ НІМ. НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Предсідником націоналістичної фракції на місце гр. Вестарпа вибраний Гугенберґ.

ЛІТАК МЕК ДОНЕЛЬДА ЗГОРІВ У ПОВІТРІ.

Транспортовий корабель „Фіреч" прислав радіотелеграму, що бачив 17. жовтня біля 65 степ. зах. довжини і 43 ст. північ. ширини вибух у повітрі. Догадуються, що то був вибух на Мек-Донельдовім літаку, який впав у море.

РОЗПРАВА ЗА ВБИВСТВО ГУКА.

Перед окружним карним судом, як трибуналом присяглих у Львові починається **в понеділок 22. жовтня процес проти** студ. Плат. Полотнюка, обвинуваченого в убивстві студ. Мих. Гука (якого підозрівали, що був конфідентом поліції і провокатором).

АВТОМОБІЛЬНА КАТАСТРОФА ПРИ ВУЛ. КОПЕРНИКА.

В суботу, 20. жовтня веч. почтове авто наїхало на виставове вікно львівської філії „Іл. Курєра Краковского", на розі вул. Коперника і Лінлого. Авто віхало на хідник, вибило шибу. Були тяжко ранені: Зеніг, інспектор держ. дісів і торг. помічник Райця. Їх відвезли до шпиталю. Шофера арештували.

ЗУДАРЕННЯ САМОХОДІВ.

В неділю на вул. Потоцького зударилося приватне авто інж. Слушкевича з автодорожкою. Зударення було таке сильне, що дві жінки викинуло на вулицю, одна зломила собі обойчик і зранена на лиці, друга зазнала сильних контузій. Інж. Слушкевич вийшов ціло.

За океаном.

З пікніку „Товариства Горожан".

Пікнік „Товариство Горожан" в Філядельфії, що відбувся на днях, стягнув таку велику масу публики, яку філядельфійські громадяни бачили хіба ще тільки на недавньому пікніку „Рідної Школи". Попри звичайну пікнікову програму загальне зацікавлення викликала фільма, яку дальше здіймав на пікніку гр. І. Беллик. Сфільмовано цікавіші картини з пікніку, товариські групи, а крім того декілька нових спеціяльних продукцій. Між іншим сфільмовано на очах публики скомпоновану спеціяльно для фільми дію з часів українсько-польської війни в Галичині і танкові та гумористичні продукції „Українського Водвілу". Дуже подобались нові січові вправи відділу малих школярів, яких глядачі нагороджували декілька разів щирими оплесками. Третину доходу з пікніку призначило „Товариство Горожан" на фонд „Рідної Школи" в Філядельфії.

По широкому світі.

Баварська секція націоналістичної партії домагається, щоби на місце теперішнього провідника партії гр. Вестарпа вибрати вермахича крайнього правого крила націоналістів Гугенберга.

Італійський уряд заборонив ввозити з Франції мясо, не подаючи мотивів.

Один із бувших англ. міністрів (за уряду робітничої партії) Сноаден висловив надію, що його партія вернеться при найближчих виборах до влади.

Турецький уряд, не погоджуючись з коронацією Зогу, відкликує з Тірани свого посла.

У Марсейлі почався страйк моряків на торговельних кораблях.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·50—8·88·00, канадійський долар 8·81·50—8·82·00 чеська корона 0·26·33—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·50 1·26·00, румунська лея 0·05·25 – 0·05·50, французький франк 0·34·50 0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·71·75 фунт штерлінгів 43·40·00 43·75·00, радянський червінець 26·00 27·00.

Золото: 20 корон 36·50·00—36·80·00 20 франків 34·40·00—34·70·00, 20 німецьких марок 42·40·00—42·80·00, 10 російських рублів 46·80·00—47·00·00.

Срібло: Австрійська корона 0·69·00 —0·70·00, 5 австрійських корон 3·55·00—3·60·00, австрійський фльорен 1·77·00—1·80·00, російський рубель 3·00·00—3·10·00, копійки за рубель 1·50·00 1·55·00.

Збіжа.

Пшениця двірська 45·25—46·25, пшениця селянська 42·75—43·75, жито галицьке 34·25—35·35, ячмінь галицький броварняний 35·50—36·50, ячмінь на кашу 29·00—30·00, ячмінь пастівний 35·50—36·25 овес галицький 31·00—32·00, кукурудза румунська 44·00—44·50, бараболя промислова 6·00—6·50, фасоля біла 63·50—70·00, фасоля кольорова 48·00—50·00, фасоля краса 60·00—65·00 горох ліс-Вікторія 53·00—63·00, горох пільний 42·00—44·00, бобик 33·00—35·00, мішанка пастівна в зерні 00·00, вика 34·25—35·25, сіно солодке кресове пресоване 18·00— 0·00, солома пресована 5·00—5·25, гречка 33·00—34·00, льон 63·50—65·00, лубінь синій 21·50—22·50 ріпак озимий 70·00—7·,00, мука пшенична 50 прц. 69·00—70·00 мука житна 65 прц. 52·00 53 0, трусік кукурудзяний 67·00—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Осінь.

Над нивами туман що ранку,
Над лісом мряки срібнокосі...
Прийшла до нас, загорнена в серпанок
— Осінь.

На дні глибокої блакиті
Сміється сумно сонце хоре,
На оранині вруня ненаситні:
— Горе!

Вітри на бистролетних конях
Той стріху рве, той листя трусить...
Десь там далеко, десь у дзвони дзвонять
— Гуси.

Десь там подзвінни журавлине
По літі, теплі, по врожаю...
Осінні згуки з неба линуть, линуть,
— Тають...

Над нивами туман що ранку...
Чи раз таке бувало досі?
А всеж таки, а всеж чогось нам жаль!
— Осінь!!...

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ

— **Конфіската.** Вчорашнє число „Діла" зайнило Львівське Староство Ґродське за статтю нашого волинського кореспондента про нашу національну номенклятуру, за замітку про приписану шкільною владою на шкільну лектуру для учит. семинарії книжку І. Хшановського п. н. **„Chleb Macierzysty Ody do Mlodości"** разом з більшою цитатою з неї і накінець за статейку з нагоди смерти польського генерала Розвадовського.

— **Сільські трагедії.** У Мочирадах (Мостиска) арештували 55-літнього господаря Сидоровича і його сина, обвинувачених у вбивстві 30-кількалітньої Катерини Жовнір. Вони хотіли її позбутись, щоби не платити їй аліментів і найняли молодого парубка Кавія, який застрілив її в ночі, а пізніше їх видав. — В Дереві (Жовква) застрілив хтось господаря Івана Шеремету, а в Лодині (Ліско) 21-літнього М. Палісярського. — У селі Водники (Станиславів) парубок Василь Скавритко забив у ночі підчас сну сокирою свого брата і втік у невідомім напрямку.

— **З судової салі.** 2 місяці вязниці дістав столярський челядник Йосиф Сітовський за кольпортажу комуністичних брошур. — 2 тижні арешту дістали Владисл. Бурчинський і Бенаше Майнер за те, що любили чужу вудженину, а навіть конину. — 4 місяці важкої вязниці дістав М. Мартиняк за те, що любив чуже залізо в якій небудь формі, а брав його собі з інвалідських будок уже не вперше.

— **Аналфабет війтом.** В одному із сіл у Нормандії мав на днях місце такий характеристичний для культурної Франції випадок: Одному з мешканців села вродилася дитина. Не гайнуючи часу пішов ущасливлений батько чимскорше до громадського уряду, щоби відповідно до приписів обовязуючих у французьких громадах, зголосити нового горожанина. Одначе коли показалося, що громадський секретар виїхав і батько дитини звернувся до присутнього війта з проханням, щоби цей виручив відсутнього писаря — вийшло на верх, що війт не годен цього зробити, бо він... неписьменний. Цей характеристичний випадок знайшов широкий відгук у паризькій пресі, тимбільше, що як показалося, згаданий війт був також старшиною французької військової школи.

— **У сподіванні міліонів.** Є такий щасливий у Львові, що вже два роки жде на міліонову спадщину, яку залишив йому американський свояк. Має він маленьку крамничку з овочами, тютюном і содовою водою і зветься Ісак Пордес. Позавчора преса зробила йому непотрібну славу, подавши до прилюдного відома те, що він і його найближча родина стали міліонерами. Тимчасом він досі торгує в своїй крамничці, в якій кланяється гостям, що дають заробити 10 сот. і виходе з неї ціла так званих кревняків і приятелів, що почина[ють] до нього відтепер признаватися, щоби дістати маленьку долярову позичку.

— **Ріжні вістки.** У Кисловодську помер довголітній співробітник „Русского Слова" К. М. Даниленко. — Рукопис англійського відомого твору „Аліса в країні чудес", куплений недавно одним американським колекціонером у Льондоні за 75.000 дол., перепроданий за 150.000 дол. — Московська міська рада мала перейменувати 300 вулиць з царськими назвами, але покищо залишила цей намір, щоби не робити труднощів листоношам. — У Темп[...]

арі (Семигород) відчули мешканці на протязі 10 хвилин тремтіння землі. — Помер король американських детективів Вільям Фільс, який підчас війни був специялістом від німецько-австрійських шпигунів; у поліційних колах його звали Нік Картер. — Ленінград зріс за рік на 73.300 осіб і має тепер 1,724.200 осіб, з чого на 17.000 жінок більше, як мущин. — Першим „губерніяльним прокурором" у СРСР признвчена у Тулі жінка В. Н. Цейтліна.

— Підземельний гараж. Префект паризької поліції найшов перший спосіб, як улекшити вуличний рух. Місто вибудувало перший великий підземельний гараж, де ждуть свобідні авта, які забирають на вулицях стільки місця, коли ждуть на своїх власників. Авта спускають униз ліфтами. Поліція видала заборону, що приватним автам не вільно ждати на вулицях понад точно означений протяг часу.

— Листи бувш. кайзера. „Берлінер Тагеблят" друкує невидані листи Вільгельма. В листі з 31-го грудня 1905 до князя Бюлова Вільгельм каже про можливість війни з Францією та Англією. Він пропонує канцлерові негайно вжити засобів, щоби змінити становище Німеччини в мусулманськім світі. Закінчення того листа таке: „Нині, коли соціялісти счиняють стільки гаму, я не в силі забрати з держави ні одного вояка. Спершу треба розстріляти та обезголовити соціялістів — коли треба то і в кервавій купелі — а аж пізніше проголосити війну". Німецькі соціялісти підчас війни піддержували Вільгельма як добрі патріоти, але Вільгельм не піддержав Німеччини як добрий політик.

— Химерна доля великих мужів. Недавно появилася на німецькому книгарському ринку нова книжка відомого автора Бальдера Ольдена. Цікава вона тим, що змальовує основника німецьких кольоній в Африці Карла Петерса зовсім в інакшому світлі, ніж те, в якому цей останній був дотепер поставлений на очах німецької суспільної опінії. Карло Петерс, це один із тих великих мужів, які стоять ще живо в памяти німецького народу. При кінці минулого століття зосередкував він на собі увагу цілого тодішнього політичного світа своїми намаганнями придбати своїй Батьківщині кольонії в Африці. Ті намагання стрінулися з завзятим спротивом не лише з боку залізного канцлера Бісмарка, але що більше зі сторони преси та публичної думки. Йому закидали надмірну жорстокість супроти туземного населення, що проявлялася головно у бичуванні та катуванні непослушних племен. Знеохочений та позбавлений всякої підтримки уряду, зрікся Петерс свойого становища державного комісаря кольоній та вимандрував до Англії, де заснував англійсько-німецьке товариство для експльоатації „золотої" Родезії. Повернувши відти знову до Африки та просліджуючи нові копальняні райони, помер він в огірченні та глибокому жалю до своєї вітчини. Нині, в трийцяту річницю „Петерсової кампанії" появляється твір, який регабілітує великого німецького патріота-діяча в очах німецької суспільности, опираючись на багацтві біографічного матеріялу. Обставина, що Німеччина є позбавлена по війні всяких кольоніяльних придбань, грає тут неабияку ролю. **(жп.)**

— Рекорд бандитизму. Протягом останнього місяця згинуло на залізничих лініях у Мексику 30 машиністів і палячів, що впали жертвами бандитських нападів на поїзди. Мексиканські залізничники звернулися на днях із проханням до уряду, щоби цей подбав про забезпеку їхньої служби. Уряд покищо є безсильний. Зарядженні військові нагінки не спинюють бандитизму.

— Жінка чи літак? В однім ню-йорськім суді пані Олівія Конверс заявила слідуючи так: „Мій муж убив мене морально. Всупереч моїм благанням, сльозам і протестам, він щодня їздить літаком для своєї приємности, рискуючи життям і цим відбирає мені спокій і здоровля. Я більше цього видержати не можу, бо недужаю на серце. Або дайте мені розвід, або нехай муж складе присягу, що більше не буде летуном". Практичний судя вийшов у мотиви жінки. Він поставив мужеві ультимат на суді, щоби вибирав: або жінку або літак. Десять хвилин пізніше, пані Конверс була свобідна і муж міг літати свобідно над землею.

Малярська Секція Мистецького Гуртка „ЯРС" при Т-ві „Студентська Громада" у Львові, улаштовує в Залі Академічного Дому (вулиця Супінського 21), в и с т а в к у праць своїх членів, учнів Проф. Ол. Новаківського. — Відкриття виставки при ласкавій участи Його Екселенції Митрополита Андрея Шептицького відбудеться дня 25. жовтня 1928 р. о год. 10·30. — Виставка потриває до дня 5. листопада ц. р. Вступ за добровільними датками на Малярську Секцію, щодня між годиною 10. а 16. 806 1-1

Театри.

Великий Міський Театр:

Понеділок 22-го, г. 7·30 веч. „Мала грішниця", комедія Б'рабо (50% знижки).

Кіна.

„Аполльо": „Блакитні ночі".
„Лев": „Гегенна зрадженого мужа".
„Оаза": „Цар Іван Грозний".
„Палас": „Моряки і бльондинки".
„Фатаморгана": „Гробниця кохання".

Дописи.

ЧОРТКІВ. (Посвячення памятника полягшим героям). Дня 1. листопада цього року відбудеться торжественне посвячення памятника полягшим борцям у Чорткові. Програма свята така: 1) Заупокійне Богослуження за всіх погибших у визвольній війні, що відбудеться в 10. год. ранку в церкві на Вигнанці. 2) Похід на цвинтар у Вигнанці. 3) Панахида над стрілецькою могилою. 4) Відслонення памятника і промови. У святі возьмуть участь усі українські установи чортківського повіту через свої делегації з вінцями та все патріотичне українське громадянство, якому дорога память молодих героїв. Памятник, побудований заходами Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил у Чорткові, стоятиме на могилі 19-ох молодих невідомих героїв. Кошти будови памятника обчислені на 2.500 золотих, з чого більшу частину вже зложили українські інституції та громадяни міста Чорткова. Решту ціни покриють наложені філією одноразові датки на оградану ціль (по 10 зол.) на наші установи і визначних громадян повіту. З нагоди будови цього памятника видала Філія окремі листівки з проєктом памятника.

Памятайте, що всякі жертви на нагробник на могилі Івана Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І пов. на щадничу книжечку ч. 79 10.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Лев Левицький.

І знов відійшов від нас один зі старших діячів українського національного табору, один з тих, що перебули всі злидні воєнного і повоєнного життя на еміграції, а вкінці на заточенні, не зневірюючись до кінця життя в неминучу перемогу української ідеї.

Пок. Лев Левицький вже як молодий студент а пізніше як судця брав живу участь у нашому національному житті. Ще у 80-их роках м. ст. дописував він до Романчукової „Батьківщини", а опісля до „Свободи" й „Діла" подаючи цінний інформаційний матеріял. Працював теж на освітньому й економічному полі.

Як начальник суду в Рожнітові, а потім у Сколім, перевів він перед війною організацію тих повітів у рамах національно демократичної партії, поставивши її на належну висоту. Не диво, що громадянство обдарувало його своїм довірям і вибрало послом до австрійського парляменту, а згодом (1913 р., остання соймова каденція) і послом до галицького сойму.

З вибухом війни опинився Покійний у Відні враз з ріднею, і там приступив відразу до організації допомоги українській еміграції з Галичини, що напливала до того міста з усіх усюдів. На становищі голови Українського Запомогового Комітету і люстратора таборів наших збігців показав він безперечно свої заслуги.

Після відомого вирішення галицької справи в березні 1923 р. повернув пок. Левицький ще того самого року до краю — як один з перших наших емігрантів. Після його виїзду, тодішній польський посол у Відні Лясоцький не пустив уже нікого до Галичини і щойно його наслідник, покійний нині проф. Ковальський, отворив уже дорогу до краю нашій політичній еміграції з Австрії.

Вернувши до краю, старався пок. Левицький добитися своєї передвоєнної посади в суді, одначе до служби в Галичині його вже не приняли. Так на старости літ примушений він був ще тинятися на заточенні (в Острові коло Познаня) — здалека від своїх найближчих, до того з сильно надірваним здоровлям.

І не довелося Покійному здійснити своєї постанови: вислужити свої роки й отворити адвокатську канцелярію на рідній землі. Померла людина доброї волі, що не відтягалася ніколи від праці, що записалася добре в памяти громадянства, що поклала значні заслуги для української еміграції в часі найбільшого її лихоліття.

В. Й. Пл.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

„Просвітянський Театр", який по виступах у Львові, виїхав в турне в напрямі Тернополя, Грималова, Підволочиськ і інших місцевостей тернопільського воєвідства прийме добру сопраністку до хору. При ліпших кваліфікаціях, може наступити також приділення сольових партій. Зголошення приймає Канцелярія Театру у Львові, Ринок 10.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Заява.

В часописах „Діло" і „Новий Час" поміщений був комунікат від імени Дирекції „Дністра" п. з. „В обороні правди", в якім опрокидувала вона закиди „Громадського Голосу" про діяльність Дирекції „Дністра". В тому комунікаті були поміщені деякі вислови і твердження на адресу „Г. Г.", якими може почувати себе редакція обидженою. Щоби не робити кривди українському органови, простуємо згадані вислови та стверджуємо, що поодинокі заміти, які робив „Г. Г." відносно вальоризації уділів та процесових коштів, були поміщені на основі інформацій довжників, в добрій вірі, а не з особистих мотивів, тим більше, що заміти „Г. Г." відносно процесових коштів о дрібні належитости Тов. взаїм. обезп. „Дністер" могли бути оправдані бажанням „Г. Г.", щоби процесові кошти, падаючі на довжників зменшити. Відносно доручування судових візвань відповідальному редакторови „Г. Г." можемо по провіренню справи з приємністю заявити, що сі візвання не могли бути йому доручені із-за неприсутности його в помешканні з причини недуги і що спростовання помістив він сейчас по повороті з лічення.

804 1—1 **Дирекція Тов. „Дністер".**

L. M. 150343/28
Z. d.

ОФЕРТОВИЙ ПЕРЕТОРГ.

Громада м. Львова оголошує офертовий переторг на продажу деревного букового палива в м. п. з міського ліса Бриниці-Загірне, — ст. Вибранівка, 4 км. від ліса, а саме:

Дерево опадове букове 440 сяжнів, loco ліс.

Точні умови продажі можна переглянути в Управі дібр і міського майна Ратуш І. п. щоденно в урядових годинах.

Писемні оферти треба вносити особисто в закритих ковертах з підписом і адресою оферента під написом „Оферта на опадове дерево в Бриницях" зі заподанням одиничної ціни, а також з посвідкою зложення в Міській Касі вадії у висоті 10% (десять) оферованої ціни купна, до Управи дібр, Ратуш І. п. до дня 29. жовтня 1928 р. до години 12. в полудне, в якім то часі наступить комісійне відкриття оферт і евентуальний устний переторг.

В оферті повинен оферент виразно зазначити, що умови переторгу йому докладно знані і що піддається їм без жадних застережень.

Магістрат застерігає собі право до вільного вибору оферента і неприняття жадної оферти, не подаючи причини.

У Львові, дня 15. жовтня 1928 р.

Урядовий Комісар
в. о. Президента міста Львова
809 1—1 **Д-р ОТТО НАДОЛЬСКІ в. р.**

L. M. 152650/28
Z. d.

ОФЕРТОВИЙ ПЕРЕТОРГ.

Магістрат кор. ст. м. Львова оголошує офертовий переторг на продажу опадового дерева (бук, граб, береза, клинове і берестове дерево), в простірних метрах з ліса фунд. ім. Госєвського в Пятничі, ст. Біле (Лінія Львів-Підгайці) у віддалі 4 км. від ліса.

Близші умови продажі можна переглянути в Управі дібр і міського майна, Ратуш І. п. щоденно в урядових годинах.

Писемні оферти треба вносити особисто в закритих ковертах з підписом і адресою оферента під написом „Оферта на опадове дерево в Пятничі" зі заподанням ціни за 1 мп. loco ліс — і квітом Міської Каси на зложення 10% вадії від оферованої ціни до Управи дібр і міського майна, Ратуш І. п. верх до год. 12-ої в полудне дня 29. жовтня 1929 р., в якім то часі наступить комісійне відкриття оферт і евентуальний устний переторг.

В оферті повинен оферент виразно зазначити, що знає докладно умови переторгу і піддається їм без застережень.

Магістрат застерігає собі право довільного вибору оферента або неприняття жадної оферти, не подаючи причини.

У Львові, дня 15. жовтня 1928 р.

Урядовий Комісар
в. о. Президента міста Львова
808 1—1 **Д-р ОТТО НАДОЛЬСКІ в. р.**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.